

Protokół

15. posiedzenia, 4. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10 października 1881.

Początek o godzinie 11. minut 28. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze: Jasiński Józef, Czaykowski Alfons, Turzański, Jan hr. Stadnicki.

Obecnych posłów 113.

Ze strony c. k. Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski.

Marszałek oświadcza, iż protokół z 14. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie podniesiono zarzutów.

Sekretarz Jasiński Józef czyta spis petycyi od Nru. 468 do 495, wniesionych do Wys. Sejmu po dzień 10. października 1881., a przydzielonych następującym komisjom: dla reformy administracyjnej Nr. 468, petycyjnej Nr. 469, 471, 472, 488, 492, 494, — Wydziałowi krajowemu jako komisyi Nr. 470, 480, — prawniczej Nr. 473, 491, — kultury krajowej Nr. 474, 475, 478, 483, — edukacyjnej Nr. 476, — kolejowej Nr. 477, — administracyjnej Nr. 479, 485, — budżetowej Nr. 481, 486, 487, 495, — drogowej Nr. 482, 484, 489, 493, — bankowej Nr. 490.

Sekretarz Turzański czyta interpelację p. Dobrzańskiego i towarzyszy do c. k. komisarza rządowego w sprawie wachmistrza żandarmeryi Nowaka w Stanisławowie z powodu jego występowania przeciw religii katolickiej.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli c. k. komisarzowi rządowemu.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie stałego kwaterunku wojsk w kraju.

Sprawozdawca p. Podlewski wnosi odesłać to sprawozdanie do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Sawczyńskiego, w sprawie ustanowienia osobnych katechetów przy seminariach nauczycielskich we Lwowie i Krakowie.

Wnioskodawca uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłać go do komisji edukacyjnej do rozpoznania.

Izba uchwała ten wniosek.

Następuje z porządku dziennego pierwsze czytanie wniosku p. Grossa w sprawie zmiany §. 45. ustawy państwowej z 20. lutego 1880 o zapobieganiu chorobom zwierzęcym zaraźliwym i o tępieniu tychże.

Wnioskodawca nzasadnia swój wniosek i wnosi odesłać go do komisji prawniczej do rozpoznania.

Izba uchwała ten wniosek.

P. Golejewski czyni wniosek, aby petycję Nr. 254 Wydziału powiatowego Kolbuszowskiego w sprawie, której wniosek p. Grossa dotyczy, przydzieloną komisji petycyjnej, odesłać także do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej co do wniosku Wydziału krajowego względem spłacenia przez skarb krajowy funduszowi pożyczki z 1873. r. sum pożyczonych z aktywów tegoż funduszu pożyczkowego dla pokrycia wydatków na budowę zakładu krajowego dla obłąkanych w Kulparkowie oraz co do spłacenia całej pożyczki krajowej z 1873. roku.

P. Chrzanowski uwolniony od czytania na wniosek p. Sawy, odczytuje wniosek komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w ciągu teraźniejszej sesji przedłożył Sejmowi projekt zaciągnięcia pożyczki w celu spłacenia 6ciu procentowych obligacyj pożyczki krajowej z 1873. roku“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Następuje sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie statutu dla zdrojowiska Krynica-Słotwiny.

Sprawozdawca p. Romer wnosi, ażeby sprawę tę uchylić z dzisiejszego porządku dziennego ponieważ c. k. komisarz rządowy ma w tej sprawie poczynić pewne uwagi.

Marszałek uchyła tę sprawę za zgodą Izby z porządku dziennego.

Następnie sprawozdawca p. Jaworski uwolniony na wniosek p. Małeckiego od czytania sprawozdania komisji kolejowej o wnioskach posłów Grossa i Romanowicza w przedmiocie budowy dróg żelaznych, czyta wniosek komisji kolejowej:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wzywa Wysoki Rząd, aby raczył jak najspieszniej przystąpić do udzielenia koncesyi na budowę drugorzędnej kolei żelaznej z Jarosławia na Rawę, Uhuów, Beż, Krystynopol do Sokala, rokującemu w tym względzie konsoreyum obywateli kraju naszego.

II. Sejm wyraża przekonania, że przyjęcie do skutku kolei Lwów, Tomaszów, (Netreba), w myśl ustawy z 24. maja 1874 l. 85. D. P. P. byłaby dla kraju wielce pożądanem.

III. Powyższemi uchwałami załatwia się petycję l. 482 reprezentacyi miasta Jarosławia i l. 500 Rady powiatowej Jarosławskiej.“

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba przystąpiwszy do rozprawy szczegółowej, uchwała ustęp I., II. i III. wniosku komisji bez rozpraw.

Następuje sprawozdanie komisji kultury krajowej o objęciu w posiadanie kraju szkoły rolniczej w Czernichowie i o sprawowaniu przez Wydział krajowy zarządu tej szkoły.

Sprawozdawca p. Szumańczowski prostuje pomyłki druku, a uwolniony na wniosek p. Małeckiego od czytania sprawozdania, odczytuje wniosek komisji:

„I. Wysoki Sejm raczy sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole rolniczej w Czernichowie, przyjęc do przychylniej i zatwierdzającej wiadomości.

II. Wysoki Sejm raczy zatwierdzić załączony projekt etatu osób i płac grona nauczycielskiego, przy krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie. *Allegat.*

III. Wysoki Sejm raczy upoważnić Wydział krajowy do postawienia w ciągu r. 1882. budynku mieszkalnego dla czterech nauczycieli krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie z warunkiem, aby koszta budowy tej nie przenosiły 12.000 zł. i do pokrycia wydatku tego z pożyczki w kwocie 12.000 zł., którą Wydział krajowy zaciągnie na hypotekę majątności Czernichowskiej.

IV. Wysoki Sejm raczy załączony preliminarz krajowej szkoły rolniczej w Czernichowie, tudzież folwarku czernichowskiego, jako część budżetu krajowego, przekazać do zbadania i oceny sejmowej komisji budżetowej.“

Przy rozprawie nad tym wnioskiem zabierali głos:

P. Jasienicki przeciw wnioskowi komisji.

P. Haller za wnioskiem komisji.

P. Wereszczyński jako członek Wydziału krajowego daje wyjaśnienie.

P. Krukowiecki wnosi, ażeby to sprawozdanie jeszcze raz odesłać do komisji celem powtórnego zbadania etatu i płac nauczycieli.

Po przemówieniu p. Paszkowskiego i sprawozdawcy za wnioskiem komisji, odrzuca Izba wniosek p. Krukowieckiego, i uchwała punkt I. i II. wniosku komisji, bez rozpraw.

Przy III. punkcie przemawiają pp. Haller i Paszkowski za wnioskiem komisji.

P. Krukowiecki przeciw wnioskowi komisji.

P. Wodzicki Henryk za wnioskiem komisji.

P. Krukowiecki powtórnie.

P. Wereszczyński jako członek Wydziału krajowego.

Po przemówieniu sprawozdawcy i p. Paszkowskiego w sprawie sprostowania faktu, uchwała Izba III. i IV. punkt wniosku komisji.

Następuje sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Henryka Maxa co do przeniesienia siedziby Izby handlowej brodzkiej do Tarnopola.

P. Czerkawski uwolniony na wniosek p. Małeckiego od czytania, odczytuje wniosek komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się e. k. Rząd, ażeby na drodze ustawodawczej spowodował przeniesienie z Brodów do Tarnopola siedziby Izby handlowo-przemysłowej z zatrzymaniem jej dotychczasowego okręgu terytoryalnego;

2. Petycje do l. 77, 236, 237, 301, 302, 349, 370, 407, 464 i inne w tej sprawie do Wysockiego Sejmu wniesione, uważać należy za załatwione powyższą uchwałą.

P. Zucker przemawia przeciw wnioskowi komisji.

P. Max za wnioskiem komisji.

P. Zucker przemawia powtórnie.

Po przemówieniu sprawozdawcy uchwała Izba 1. i 2. punkt wniosku komisji.

Następuje sprawozdanie komisji drogowej w sprawie przekazanych jej przez Wysoki Sejm petycji Rad powiatowych w Tarnobrzegu i w Nisku, o dalszą budowę drogi krajowej z Niska do Nadbrzezia.

Sprawozdawca p. Męciński czyta sprawozdanie z wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje Wydziałów powiatowych w Tarnobrzegu i Nisku, przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby przedsięwziął pertraktacje ze stronami interesowanymi, celem uzyskania reszty datków dobrowolnych, następnie zarządził roboty przygotowawcze, tak, iżby dalsza budowa drogi krajowej z Niska ku Nadbrzeziu, o ile to być może, spiesznie rozpoczęta być mogła.“

P. hr. Jan Tarnowski przemawia za wnioskiem komisji.

P. Badeni jako członek Wydziału krajowego daje wyjaśnienia.

Izba uchwała wniosek komisji.

Następuje sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Tarnowie, wniesionej do Wysokiego Sejmu o subwencję w sumie 5.441 zł. 22 et. na wykończenie budujących się w tym powiecie nowych dwóch dróg powiatowych.

Sprawozdawca p. Męciński czyta sprawozdanie komisji z wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Wydziału Rady powiatowej w Tarnowie przesyła się Wydziałowi krajowemu do urzędowego zbadania i uwzględnienia przy rozdzielaniu subwencji z funduszków krajowych, preliminowanych budżetem krajowym na rok 1882.“

Izba uchwała wniosek komisji bez rozpraw.

Następuje sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji gminy miasta Drohobycza w przedmiocie najmu postawionego jej kosztem budynku na umieszczenie szpitala.

Sprawozdawca p. Czaykowski Jan czyta sprawozdanie komisji petycyjnej z wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycja gminy miasta Drohobycza, dotycząca czynszu za najem budynku na umieszczenie szpitala przez gminę postawionego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.“

P. Ochrymowicz wnosi poprawkę tej treści: zamiast słów „do urzędowania“ przyjąć wyrażenie „do uwzględnienia.“

Przemawiają: p. Kowalski Bazyli przeciw wnioskowi komisji. P. Ochrymowicz powtórnie, a p. Golejewski za wnioskiem komisji.

Na wniosek P. Badeniego zamknięto dyskusję.

Po przemówieniach pp. Kowalskiego Baz., p. Hoszarda jako członka Wydziału krajowego i sprawozdawcy, odrzuca Izba wniosek p. Ochrymowicza, a uchwała wniosek komisji.

Z powodu spóźnionej pory, zamyka Marszałek posiedzenie, i zapowiada następne na jutro o godzinie 11. przed południem, z następującym porządkiem dziennym:

P o r z a d e k d z i e n n y

16. posiedzenia, 4. sesji, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego które się odbędzie we wtorek dnia 11. października 1881 o godz. 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy budowniczej dla 29 gmin miejskich. Sprawozdawca poseł Smolka.

2. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie krajowych szkół rolniczych w Dublanach. Sprawozdawca poseł Wereszczyński.
3. Pierwsze czytanie wniosku posła Pietruskiego w sprawie urządzenia pomieszkania dla Marszałka krajowego w gmachu sejmowym.
4. Pierwsze czytanie wniosku posłów Romanowicza i Merunowicza w sprawie opieki nad przemysłem rękodzielniczym.
5. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów indemnizacyjnych za rok 1880. Sprawozdawca poseł Chrzanowski.
6. Sprawozdanie komisji kultury krajowej o wniosku posła Polanowskiego, w sprawie założenia niższych szkół rolniczych. Sprawozdawca poseł Polanowski.
7. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie podwyższenia płacy Dyrektora zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie. Sprawozdawca poseł Czerkawski.
8. Sprawozdania o petycyach:
 - a) Lazara Wolfa Kurzera i spółki w przedmiocie odszkodowania z tytułu strat na dzierżawie myt. Sprawozdawca poseł Jaworski.
 - b) Rady powiatowej Brzeżańskiej o ustanowienie stacyi kolei żelaznej w Zarwanicy. Sprawozdawca poseł Jaworski.
 - c) Nechemiasza Landesa, kierownika szkoły miejskiej im. Czackiego we Lwowie, o wliczenie mu do lat służby czasu od 15. czerwca 1857 do 1. marca 1859, i od 5. lipca 1869 do 1. marca 1879 i o ściąganie należności emerytalnej za ten czas. Sprawozdawca poseł Ochrymowicz.
 - d) gminy Dusowce o zapomogę na odbudowanie spalonego budynku szkolnego. Sprawozdawca poseł ks. Sawa.
 - e) Piotra Stankiewicza, nauczyciela, w przedmiocie zaliczenia lat służby. Sprawozdawca poseł Gedel.
 - f) Towarzystwa św. Łukasza o subwencyę 2000 złr. na założenie zakładu chromolitograficznego. Sprawozdawca poseł Gedel.
 - g) Stanisława Vogla, nauczyciela w Janowie, w przedmiocie zaliczenia mu lat służby. Sprawozdawca poseł Zborowski.
 - h) Konstancyi Pomiankowej, wdowy po nauczycielu, o zapomogę. Sprawozdawca poseł Wodziński.
 - i) Majera Parnassa, dzierżawcy myt, o opust czynszu z powodu strat. Sprawozdawca poseł Jan hr. Stadnicki.
 - k) Gminy Starejsoli w przedmiocie nieprawidłowego wymiaru podatków dochodowych. Sprawozdawca poseł Max.
 - l) Wydawnictwa czasopisma „Samorząd“ o poparcie celów i interesów tego pisma. Sprawozdawca poseł Dobrzyński.
 - m) Karola Jabłońskiego, nauczyciela, o zapomogę i przyznanie dodatku pięcioletniego. Sprawozdawca poseł Dobrzyński.
 - n) Rady gminnej Wysocka wyżnego o niedozwolenie sprzedaży posiadłości dworskiej, należącej do konwentu OO. Bazylianów. Sprawozdawca poseł Dobrzyński.

- o) Nauczycieli szkoły w Pilźnie o przyznanie im plac IV. klasy. Sprawozdawca poseł Dobrzyński.
- p) Dzerowicza Probusa, nauczyciela w Sinkowie, o przeniesienie go w stan spoczynku i emeryturę. Sprawozdawca poseł Dobrzyński.

Koniec posiedzenia o godzinie 3 ¹/₄ po południu.

Etat osób i plac

grona nauczycielskiego przy krajowej średniej szkole rolniczej
w Czernichowie.

I.

Grono nauczycielskie krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, składa się:

- 1) z pięciu nauczycieli zwyczajnych (stałych), a mianowicie: trzech do wykładu nauk zawodowych i dwóch do wykładu nauk zasadniczych, z których jeden jest zarazem dyrektorem szkoły;
- 2) z nauczycieli niestałych, t. j. kapelana i odpowiedniej liczby adjunktów i docentów.

II.

Nauczyciele zwyczajni (stali) krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie są urzędnikami krajowymi ze wszystkimi prawami i obowiązkami, określonymi w ustawie służby krajowej i uchwale Wysokiego Sejmu o etacie i placach urzędników i sług Wydziału krajowego z dnia 3. stycznia 1874.

III.

- 1) Pierwszy nauczyciel zwyczajny (stały), a zarazem dyrektor zakładu otrzymuje wolne pomieszkowanie i pobiera: roczną stałą placę w kwocie 1700 zł. w. a., dodatek aktywalny w rocznej kwocie 360 zł. w. a. i dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. w. a.
- 2) Nauczyciele zwyczajni (stali) do wykładu nauk zawodowych otrzymują wolne pomieszkowanie i pobierają: roczną stałą placę w kwocie 1300 zł. w. a., dodatek aktywalny w rocznej kwocie 140 zł. w. a. i dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. w. a.
- 3) Nauczyciele zwyczajni (stali) do nauk zasadniczych, otrzymują również wolne pomieszkowanie i pobierają: roczną stałą placę w kwocie 1100 zł. w. a., dodatek aktywalny w rocznej kwocie 140 zł. w. a. i dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. w. a.

IV.

1) Dodatek pięcioletni nadaje Wydział krajowy każdemu z tych nauczycieli podług powyżej oznaczonej stopy, skoro tenże pełnił na jednej i tej samej posadzie służbę przez pięć lat nieprzerwanie.

Służba pełniona przy innych urzędach lub szkołach niekrajowych, chociażby przyjętą została do emerytury, nie będzie policzoną przy wymiarze dodatku pięcioletniego.

Dodatek pięcioletni nie może być udzielony jednemu i temu samemu nauczycielowi na tej samej posadzie częściej jak 3 razy, t. j. za 15 lat nieprzerwanej służby. Dodatek ten stanowi część płacy i będzie doliczony do stałej płacy przy wymiarze emerytury.

Zaliczki na placę, udzielane na podstawie §. 37 ustawy służby krajowej, udzielane będą także na dodatki pięcioletnie.

2) Dodatek aktywalny nie może być policzony do emerytury.

3) Co do dyet należy się stosować do §. 9. uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874.

V.

1) Nauczyciele niestali krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie nie są urzędnikami krajowymi i nie mają prawa do emerytury, a o wysokości ich wynagrodzenia stanowi kaźdoczesny budżet funduszu krajowego.

2) Stanowisko nauczycieli niestałych, ich prawa i obowiązki określają bliżej statut organizacji krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, tudzież regulamina i instrukcyje na podstawie statutu tego wydać się mające.

Marszałek krajowy :

Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze :

Jasiński w. r.

Turzański w. r.

Spis petycyj

wniesionych do Wysokiego Sejmu krajowego po dzień 10. października 1881.

468. Mieszkańcy miasta Rozdołu, przez posła Ochrymowicza, o zniesienie Rad powiatowych.
469. Klotylda Kowalska, nauczycielka, przez posła Zborowskiego, o przyznanie jej rocznej płacy w kwocie 500 zł.
470. Gmina Haczów, przez posła Buchwalda, o prawo poboru dodatków do podatków od napojów spirytusowych.
471. Wiktorya de Tournelle Zacharyasiewiczowa, przez posła ks. Stupnickiego, o zapomogę.
472. Straż ogniowa ochotnicza w Rozdole, przez p. Ochrymowicza, o zasilek.
473. Oddział lwowski Towarzystwa gospodarczego, przez posła Skalkowskiego, o zaprowadzenie sądów pokoju.
474. Ten sam, w sprawie ograniczenia wolności dzielenia gruntów włościańskich.
475. Ten sam, o urządzenie niższych szkół rolniczych.
476. Reprezentacya pow. Rawa, przez posła Jana Czajkowskiego, o zaprowadzenie niższego gimnazjum w Rawie.
477. Wydział powiatowy w Rudkach, przez posła Janko, o subwencyonowanie kolei transwersalnej tylko wtedy, jeżeli siedziba zarządu będzie w kraju.
478. Zbiorowa petycyja gmin i obszarów dworskich przez posła Janko, o rozebranie jazu w korycie Dniestru pod Samborem.
479. Wydział powiatowy Rudki, przez posła Janko, o wprowadzenie języka polskiego w korespondencyach c. k. żandarmeryi.
480. Gmina miasta Wadowie, przez posła Bauma, o zaprowadzenie opłaty od psów w mieście.
481. Rada szkolna miejscowa w Nadwórnej, przez posła Mandyczewskiego, o subwencyę na budowę szkoły.

482. Zbiorowa petycja gmin i obszarów dworskich, przez posła Łazarskiego, o zbudowanie mostku w Spytkowicach ad Jordanów na rzece Skaniec pod Dupakami.
483. Wilkoszewski Amit i Stefan, przez posła Łazarskiego, w sprawie rybołostwa.
484. Ciż sami, o przywrócenie drogi granicą między Galicyą a Węgrami koło Spytkowie.
485. Ciż sami, o wyjednanie prawa poboru surowicy.
486. Gmina Osław biały, przez posła Mandyczewskiego, o zapomogę dla mieszkańców dotkniętych klęską gradobicia.
487. Gmina miasta Podgórze, przez posła Zatorskiego, o wynagrodzenie z tytułu ponoszenia ciężaru kwaterunkowego.
488. Majer Fried i Getzel Jawetz przez posła Maxa, o zwolnienie z kontraktu dzierżawnego o myto w Podwołoczyskach.
489. Wydział powiatowy Bohorodczany, przez posła Łukasiewicza Aleksandra, o zniesienie instytucji myt.
490. Wydział powiatowy Gródek, przez posła Romanowicza, o popieranie Towarzystw zaliczkowych.
491. Gmina Rozdół, przez posła Romanowicza, o przeniesienie siedziby Sądu powiatowego z Mikołajowa do Rozdołu.
492. Falkmann Natan, przez posła Zborowskiego o opust czynszu dzierżawy myta w Zabełczu.
493. Gmina Dąbrowa, przez posła Męcińskiego, o zwolnienie od datku dobrowolnego 1000 zł. na rzecz drogi Tarnów-Szczucin.
494. Rosadziński Karol i Horaczek Franciszek, przez posła Podleńskiego, o pensję i pomieszkanie dla plebana przy kościele św. Jana we Lwowie.
495. Krępa Roman, przez posła Chrzanowskiego, o zapomogę.